

Meerjarenbeleidsplan 2021 –2025 Stichting Natuur en Milieu Educatie

Samen duurzaam denken en doen

Inleiding

Het vijfjarenplan van de Stichting Natuur- en Milieu Educatie is gebaseerd op onze missie, visie, beoogde maatschappelijke effecten en doelstelling. In het plan wordt als eerste de context beschreven waarin de beleidskeuzes gemaakt zijn en vervolgens worden de beleidskeuzes verder uitgewerkt.

Missie (waartoe zijn wij op aarde?): Een duurzame samenleving met respect voor natuur en een groter bewustzijn dat de mens daarin een eigen rol en verantwoordelijkheid heeft.

Visie (wat zijn we en waar richten we ons op?): Stichting Natuur- en Milieu- Educatie werkt vanuit een aantrekkelijk Natuur- en Milieucentrum De IJzeren Man (NMC) in het gelijknamig recreatie gebied en het GrensPark Kempen~Broek en vanuit een sterke band met natuurorganisaties en het onderwijsveld. De Stichting heeft een rijke traditie en neemt een gevestigde positie in de Weerter samenleving in en is een betrouwbare en inspirerende partner de gemeente, ondernemers en maatschappelijke initiatieven op het vlak van natuur- en duurzaamheidseducatie.

Maatschappelijke effecten (wat willen we bereiken?): Een groter bewustzijn over de effecten van menselijk gedrag op de natuur. Hoger kennisniveau en bijdragen gedragsverandering van Weertenaren op het vlak van een duurzame en gezonde leefstijl.

De doelstelling van de Stichting Natuur- en Milieu Educatie (hierna te noemen: "Stichting") is het vergroten van kennis en inzicht in de natuur, milieu en duurzaamheid met als gevolg gedragsverandering door middel van leerprocessen en andere vormen van informatieoverdracht.

De activiteiten van de Stichting, die voortvloeien uit dit meerjarenbeleidsplan, om de doelstelling te bereiken worden jaarlijks vastgesteld en beschreven in een jaarplan. In het jaarverslag wordt beschreven of en in hoeverre de doelen zijn bereikt.

Uitgangspunten van waaruit de beleidskeuzes gemaakt zijn

De Stichting werkt midden in de samenleving waarin de noodzaak tot duurzaamheid tot iedereen is doorgedrongen. Vandaar dat het streven naar een duurzame samenleving in het 5-jarenbeleidsplan centraal staat. De educatieve invulling hiervan wordt in samenhang met andere kernpartners opgezet. Hierin vervult de Stichting een stimulerende, verbindende en coördinerende rol.

Misschien is het goed om nog even aan te geven wat in het beleidsplan onder duurzaamheid en educatie wordt verstaan:

Duurzaamheid: het handhaven dan wel verbeteren van de leefbaarheid van planeet aarde voor alle organismen (inclusief de mens), nu en straks. Leefbaarheid kan enkel worden gegarandeerd als daarin ook de niet levende natuur wordt betrokken.

Educatie rondom natuur, milieu en duurzaamheid geeft middels leerprocessen mensen inzicht, kennis en vaardigheden om keuzes te maken die goed zijn voor hun eigen leven, voor de natuur en het milieu. Met duurzaamheidseducatie wordt de basis gelegd voor duurzaam handelen. Werkelijk duurzaam leren leven start bij de opvoeding en ontwikkeling van de (toekomstige) volwassenen.

De Stichting wil in de komende vijf jaar werken aan de verdere realisatie van een knooppunt voor duurzaamheidseducatie vanuit een zichtbaar verduurzaamde en aantrekkelijke accommodatie. En wil haar rol van aanjager en regisseur van leerprocessen en beleving rondom duurzaamheid verder vervullen vanuit het NMC en hierbij een brede groep van burgers bereiken en betrekken.

Bij het opstellen van het meerjarenbeleidsplan heeft de Stichting rekening gehouden met de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals, SDG's), zoals afgesproken door de landen die zijn aangesloten bij de Verenigde Naties. De doelen kwamen er op basis van wereldwijde inbreng van organisaties en individuen. Er zijn zeventien doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. Negen van deze doelen sluiten aan bij de doelstelling van de Stichting: *Goede gezondheid en welzijn, KwaliteitsOnderwijs, Duurzame en betaalbare energie, Duurzame steden, Verantwoorde consumptie en productie, Aanpakken klimaatverandering, Leven in water, Leven op het land en Partnerschap*.

De Stichting heeft het afgelopen jaar, samen met de kernpartners, haar ambitie voor de ontwikkeling van het NMC voor komende tien jaar vastgesteld. Hierbij werden eerst verschillende ambitieniveaus in een oplopende zwaarte ontwikkeld, nl. ván de beginsituatie van het NMC náár een duurzaamheidskenniscentrum voor een groot aantal doelgroepen in de toekomst

Hieronder een korte schematische typering van de ambitieniveaus.

DE 5 AMBITIENIVEAUS VERGELEKEN

ambitieniveau	1	2	3	4	5
naam	moederschoot	status quo opfrissen	duurzaamheids educatie	knooppunt Kempen-Broek	aardecentrum
kernactiviteiten	natuur	+milieu	+duurzaamheid	+kinderboerderij	+loket +studiecentrum
doelgroepen	kernpartners + publiek	+onderwijs	+eco schools	+toeristen	+bedrijfsleven
organisatie	gemeente	stichting, personeel gedetacheerd	stichting, personeel gedetacheerd	stichting, eigen personeel	stichting, eigen personeel
financiering	gemeente	+projectgelden	+beperkte inkomsten	+sponsoring	+inkomsten services
gebouw	noodzakelijk onderhoud	+verduurzamen	+state of the art duurzaam gebouw	+uitbreiding leslokaal, opslag, tentoonstelling	+entree, aparte bijenhal, werkplekken

In overleg met de kernpartners en vrijwilligers is gekozen voor de ambitie voor het realiseren van een centrum voor “Duurzaamheidseducatie” en “Knooppunt Kempen~Broek”, waarbij we blijven streven naar “Het Groene Huis”. De basis voor deze keuze ligt in de ontwikkelingen in de maatschappij in de afgelopen jaren waarin na de belangstelling voor de natuur in de jaren tachtig (met de oprichting van de Stichting als gevolg) ook belangstelling ontstond voor het milieu.

En sinds een tiental jaren staat de duurzaamheid bij veel maatschappelijke instanties centraal. Een duurzame maatschappij kan alleen ontstaan als mensen kennis en inzicht hierin hebben en als gevolg hiervan hun gedrag veranderen voor het realiseren van een duurzamer leven.

In het beleid van de Stichting voor de komende jaren ligt de nadruk ook op een structurele samenwerking met de gemeente. N.a.v. vragen in de raadsvergadering van 10 juni '20 zal de gemeente de Stichting ondersteunen bij de uitwerking van het meerjarenbeleidsplan. In de communicatie met de gemeente zal de Stichting het meerjarenbeleidsplan met de verschillende ambitieniveaus en de daarbij behorende activiteiten, aan de raad doen toekomen. De Stichting zal informatie aan de raad geven over de voortgang van de uitvoering van het beleid middels jaarverslagen.

Uitwerking beleidsactiviteiten 2021-2025

Bij de uitwerking van beleidsactiviteiten om gekozen ambitie te realiseren worden een aantal aspecten onderscheiden, nl.:

1. Aanpak (hoe gaan we dat realiseren, rol Stichting, professionaliseringstraject)
2. Kernactiviteiten
3. Gebouw NMC
4. Financiering
5. Samenwerking / gebruikers

1. Aanpak

Naast het faciliteren van educatieve programma's zal de Stichting ook nieuwe programma's gaan initiëren, ontwikkelen en uitvoeren. Hierbij is het NMC een plaats waar groene organisaties en gemeente en bedrijven elkaar ontmoeten.

Naast educatieve programma's zal ook gewerkt gaan worden aan recreatieve programma's. Een beperkte voorziening voor de verkoop en het nuttigen van lokaal en gezond voedsel past hierin. Om dit op de juiste wijze te realiseren zal de bestuursstructuur verder uitgewerkt worden en de organisatie geprofessionaliseerd met als doel een toekomstbestendig NMC. Het beleid wordt beschreven in een meerjarenbeleidsplan. Dit zal de basis zijn voor het jaarlijks vast te stellen jaarplan. De gedurende het jaar uitgevoerde activiteiten worden in het jaarverslag verantwoord.

2. Kernactiviteiten

Er zullen naast educatieve programma's voor de verschillende onderwijstypes, tentoonstellingen op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid worden ontwikkeld.

Daarnaast is er het streven om het NMC uit te bouwen tot een Knooppunt Kempen~Broek. Ook de educatie vanuit de kinderboerderij en de tuin rondom het NMC wordt als kernactiviteit gezien.

3. Gebouw NMC

De Stichting werkt aan een passende en uitnodigende locatie met voldoende geschikte en beschikbare ruimtes voor de realisatie van haar doelstellingen.

Voor de uitvoering van educatieve activiteiten wordt een leslokaal voor “natuur- en techniek” gerealiseerd.

In deze beleidsperiode wordt samen met de gemeente Weert gewerkt aan de realisatie van voldoende geschikte ruimtes (educatie, opslag, overleg-voorbereiding), groot onderhoud en verduurzaming (isolatie, zonnepanelen) van het gebouw. Verder worden kleine verbeteringen aangebracht m.b.t. de akoestiek.

Ook de tuin rondom het gebouw wordt zo ingericht en onderhouden dat deze optimaal kan worden gebruikt voor educatie rondom biodiversiteit, klimaat, energie, voedsel en gezondheid.

De verbouwing zal plaatsvinden in opdracht van de gemeente Weert, volgens het plan van een architect. Er wordt gestreefd naar de realisering van een keuken voor gezond en lokaal koken.

Het vernieuwde gebouw wordt een uithangbord voor duurzaamheid.

4. Financiering

De financiering van de Stichting zal plaatsvinden m.b.v. de gemeentelijk jaarlijkse bijdrage.

Daarnaast zal gestreefd worden naar inkomsten uit projecten en zal worden gewerkt aan de werving van additionele middelen en inkomsten.

5. Samenwerking / gebruikers

De Stichting stemt haar eigen beleidskeuzen zo veel mogelijk af op die van de gemeente Weert zoals deze zijn beschreven in de beleidsnotitie “Structuurvisie Weert 2025” en in het programma “Samen maken we Weert groener en duurzamer”. Door te onderzoeken waarin de complementariteit van de Stichting en gemeente Weert te vinden is kunnen activiteiten in projectvorm samen worden uitgevoerd is kan een breder publiek worden bereikt.

Daarnaast staat de samenwerking van de Stichting met de kernpartners hoog in ons vaandel.

Om de onderlinge contacten tussen de leden van de kernpartners, gemeente en deskundigen op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid te bevorderen, wordt regelmatig een NMC-café georganiseerd. Hierin worden actuele thema's gepresenteerd en door deskundigen vanuit verschillende invalshoeken besproken en bediscussieerd.

Ook wordt samengewerkt met het grensoverschrijdende Grenspark Kempen~Broek en maatschappelijke organisaties. Bij de opzet en uitvoering van educatieve programma's werkt de Stichting nauw samen met het basis- en voortgezet onderwijs en onderwijs-intermediairs zoals Spark Tech Lab en de Bibliocenter Weert op verschillende niveaus en bij alle onderwijstypes. In het “Samenwerkingsverband IJzeren Man Weert” wordt met de recreatieve ondernemers gewerkt aan de promotie van het IJzeren Man gebied en het opzetten van aantrekkelijke arrangementen in de natuur vanuit het NMC.

Tot slot zullen er ook nieuwe vrijwilligers voor het NMC worden geworven om alle plannen te kunnen realiseren.